РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ
Уп1 Бр. 03-3/2
11.09. 2020 година
С к о п ј е

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на РепубликаМакедонија" бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19) и Законот за изменување на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Северна Македонија" бр.42/20), а во врска со член 55 став 7 од истиот Закон, точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) арх.бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година и Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-3167/1 од 10.08.2020 година, поради констатирано непочитување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, односно поради тоа што пласирањето на производи не е во согласност со членот 55 од истиот Закон, од страна на Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 32-та седница одржана на 10.09.2020 година, согласно Заклучокот арх.бр.02-3393/13 од 10.09.2020 година, го донесе следното:

Решение
за преземање мерка – јавна опомена

1. ЈАВНО СЕ ОПОМЕНУВА Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје, заради извршена повреда на член 55 став 7 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, а казнива по член 148 став 1 точка 9 и став 2 од истиот Закон, на начин што на телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје, емитуван на 22 јули 2020 година, во изданието на емисијата „SOFRA", по жанр – забавно – документарна програма (кулинарство) емитувана на 22 јули 2020 година во периодите од 03:11:54 часот до 03:54:33 часот и од 16:30:06 часот до 17:22:22 часот, преку начинот на прикажување на пласираните производи, кои беа видливо истакнати на работната маса за цело време додека водителот ја готвеше храната и во сценографијата на импровизираната кујна, им се придаваше претерана важност на пласираните производи „Bora", „RC", „Caffe Bravo", „Alpsko", „Uka", „President", „Floil", „Bonetti", „Izvor"(еврозачин), „Prima Castro", „Be-Sa" и други.

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е по наслов на емисијата, период на емитување (почеток и крај) и опис во Писмениот извештај за извршен програмски надзор, арх.бр.10-3167/1 од 10.08.2020 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

2. МУ СЕ НАЛОЖУВА на Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

3. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

4. Ова Решение е конечно, а како ден на негово донесување се смета денот на неговата заверка во архивата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

О б р а з л о ж е н и е

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, е надлежна да врши програмски надзор (мониторинг) на програмите на радиодифузерите и давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, како и на програмските пакети кои ги реемитуваат операторите на јавни електронски комуникациски мрежи од аспект на почитувањето на одредбите од цитираниот Закон, дозволите, издадените потврди за регистрација, подзаконските акти и другите акти донесени од Агенцијата.

Во согласност со член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги презема мерка- решение за јавна опомена согласно со овој Закон, во случаите кога е извршена повреда на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и подзаконските акти донесени врз основа на истиот, како и на условите и обврските утврдени со дозволата и други акти на Агенцијата.

Во рамките на своите законски надлежности, Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги преку Секторот за програмски работи, на 10 август 2020 година, изврши редовен програмски надзор (мониторинг) врз телевизискиот програмски сервис Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје, емитуван на 22 јули 2020 година, на државно ниво, при што констатираше прекршување на член 55 став 7 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, кој пропишува дека во програмите кои содржат пласирање на производи не смее да му се придава претерана важност (истакнување или упатување) на производот за кој станува збор. Со надзорот констатирано е дека на телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје емитуван на 22 јули 2020 година, во изданието на емисијата „SOFRA“, по жанр – забавно – документарна програма (кулинарство) емитувана во периодот од 03:11:54 часот до 03:54:33 часот и во периодот од 16:30:06 часот до 17:22:22 часот, спротивно на член 55 став 7 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги им е придадена претерана важност (истакнување) на пласираните производи „Bora“, „RC“, „Caffe Bravo“, „Alpsko“, „Uka“, „President“, „Floil“, „Bonetti“, „Izvor“ (еврозачин), „Prima Castro“, „Be-Sa“ и други.

Имено, констатирано е дека спротивно на членот 55 став 7 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на насоките од точките: 21, 22 и 24 од Упатството за примена на одредбите за пласирање производи, опфатени под заеднички поднаслов – „Забрана за директно поттикнување или прекумерно истакнување“ - преку начинот на прикажување на пласираните производи, кои беа видливо истакнати на работната маса за цело време додека водителот ја готвеше храната и во сценографијата на импровизираната кујна, им се придаваше претерана важност на пласираните производи „Bora“, „RC“, „Caffe Bravo“, „Alpsko“, „Uka“, „President“, „Floil“, „Bonetti“, „Izvor“(еврозачин), „Prima Castro“, „Be-Sa“ и други.

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е по наслов на емисијата, период на емитување (почеток и крај) и опис во Писмениот извештај за извршен програмски надзор, арх.бр.10-3167/1 од 10.08.2020 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

Согласно член 23 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, Советот на Агенцијата до Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје на 11.08.2020 година, испрати допис – Доставување писмен извештај од надзор за изјаснување Уп1 бр.03-312 од 11.08.2020 година, со кој му го достави Писмениот извештај за извршен програмски надзор, арх.бр.10-3167/1 од 10.08.2020 година, со цел во рок од 7 (седум) работни денови од денот на приемот на дописот, до Советот на Агенцијата да достави изјаснување во писмена форма за стореното прекршување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. Во предвидениот рок, Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје не се изјасни за стореното прекршување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. Советот на Агенцијата на 32-та седница одржана на 10.09.2020 година, го разгледа предметниот Писмен извештај, при што заклучи на Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје, да му се изрече мерка – јавна опомена.

Следствено на напред наведеното, врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19) и Законот за изменување на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.42/20), во врска со член 55 став 7 од истиот Закон, точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) арх.бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година и Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-3167/1 од 10.08.2020 година, поради констатирано непочитување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, утврдено во точка 1 на ова Решение, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на 32-та седница одржана на 10.09.2020 година согласно Заклучокот арх.бр.02-3393/13 од 10.09.2020 година, донесе Решение со кое јавно се опоменува Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје и му се наложува, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио иаудиовизуелни медиумски услуги. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

Согласно член 24 ставови 1 и 2 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, ова Решение е конечно и против него радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Врз основа на горе наведеното, се донесе решение како во диспозитивот.

Агенција за аудио и аудиовизуелни
медиумски услуги,
Претседател на Советот,

Лазо ПЕТРУШЕВСКИ

Правна поука: Против ова решение радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Прилог (1):

1) Писмен извештај за извршен програмски надзор, арх.бр.10-3167/1 од 10.08.2020 година.

Доставено до:
- Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје;
- Управителот на Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје;
- Одговорното лице на програмата во Трговското радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје;
- Секторот за правни работи;
- Секторот за програмски работи; и
- Назначеното лице во Агенцијата за водење на уписникот Уп1.

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија" бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18, 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 42/20), се доставува:

Република Северна Македонија
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ – СКОПЈЕ
Republika E Maqedonisë Së Veriut
AGJENCIA PËR SHËRBIME MEDIATIKE AUDIO DHE AUDIOVIZUELE – SHKUP

Примено / Pranuar:	10.08.2020		
Орг. единица Njësia org	Број Numër	Прилог Shtesë	Вредност Vlerë
10	3167	1	

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР

1. **Вид надзор:** редовен;
2. **Субјект на надзорот:** Трговско радиодифузно друштво ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје;
3. **Период опфатен со надзорот:** 22 јули 2020 година;
4. **Датум на извршување на надзорот:** 10 август 2020 година;
5. **Предмет на надзорот:**
   - **Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги** (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
   - **Правилник за заштита на малолетните лица** („Службен весник на Република Македонија" бр. 172/14);
   - **Членовите 53, 54, 55, 98, 99, 100 и 101 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги** (правила за емитување аудиовизуелни комерцијални комуникации);
   - **Упатство за примена на одредбите за пласирање производи** („Службен весник на Република Македонија" бр.201/14);
   - **Правилник за спонзорство** („Службен весник на Република Македонија" бр. 40/15);
   - **Правилник за нови рекламни техники** („Службен весник на Република Македонија" бр. 56/15);
   - **Член 52 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги** (обврски при обезбедување квизови или други облици на наградно учествување);
   - **Член 93 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги** (користење телефонски услуги со додадена вредност и телефонско гласање);
   - **Правилник за програми со наградно учествување и за користење телефонски услуги со додадена вредност** („Службен весник на Република Македонија" бр. 185/14);
   - **Член 94 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги** (емитување игри на среќа);

6. Претходно изречена мерка: /
7. Констатации од надзорот:

Со редовниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на ТРД ТВ ШЕЊА ДООЕЛ Скопје, емитуван на 22 јули 2020 година, на државно ниво, констатирано е прекршување на членот 55 став 7 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (*во програмите што содржат пласирање производи не смее да му се придава претерана важност - истакнување или упатување - на производот за кој станува збор*).

Во изданието на емисијата „SOFRA“, по жанр - забавно-документарна програма (*кулинарство*), на 22 јули 2020 година, спротивно на членот 55 став 7 од ЗААВМУ, и на насоките од точките: 21, 22 и 24 од Упатството за примена на одредбите за пласирање производи, опфатени под заеднички поднаслов – „*Забрана за директно поттикнување или прекумерно истакнување*“ - **преку начинот на прикажување на пласираните производи, кои беа видливо истакнати на работната маса за цело време додека водителот ја готвеше храната и во сценографијата на импровизираната кујна, им се придаваше претерана важност на пласираните производи** „Bora“, „RC“, „Caffe Bravo“, „Alpsko“, „Uka“, „President“, „Floil“, „Bonetti“, „Izvor“(еврозачин), „Prima Castro“, „Be-Sa“ и др.

- Во точка 21 од Упатството за примена на одредбите за пласирање производи е наведено дека програмите кои содржат пласирање производи не смеат, преку нагласено промовирање или препорачување, директно да ги поттикнуваат потрошувачите да ги купуваат или изнајмуваат производите или услугите. На производите или услугите кои се пласираат во програмите не смее да им се придава претерана важност, преку истакнување или упатување на нив.
- Во точка 22 е наведено дека иако некој производ, марка, име или заштитен знак се прикажани во програмата, сепак нивното изложување или споменување не смее да се прави на неприроден, прекумерен, или нападен начин со што видливо се промовира производот, услугата или марката.
- Во точка 24 е наведено дека оценката за тоа дали во програмата има директно поттикнување или прекумерно истакнување на некој производ или услуга, се утврдува во секој одделен случај, врз основа на кој било од следниве критериуми:
  - карактеристиките на пласирањето, на пример: просторот што е издвоен на екранот или во студиото;
  - траењето и зачестеноста на споменувањето или прикажувањето;
  - целисходноста и оправданоста на споменувањето или прикажувањето од аспект на уредувачкиот концепт на конкретната програма;
  - јазикот што се користи при споменувањето, односно визуелните средства при прикажувањето.

22.7.2020 г.

Наслов на емисија	Период на емитување	
	Почеток	Крај
„Sofra“- забавно-документарна програма	03:11:54 16:30:06	03:54:33 17:22:22

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 55 став 7 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на ТРД ТВ ШЕЃЉА ДООЕЛ Скопје, на 22 јули 2020 година, во емисијата „Sofra“ им се придаваше претерана важност (истакнување) на пласираните производи „Bora“, „RC“, „Caffe Bravo“, „Alpsko“, „Uka“, „President“, „Floil“, „Bonetti“, „Izvor“(еврозачин), „Prima Castro“, „Be-Sa“ и др.

9. Предлог мерка:

Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на Трговско радиодифузно друштво ТВ ШЕЃЉА ДООЕЛ Скопје и согласно со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр. 01-6039/1 од 20.10.2015 година, да му наложи во рок од 30 дена по приемот на решението за преземање мерка јавна опомена, да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги; и

Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот) постапил по изречената мерка јавна опомена (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи